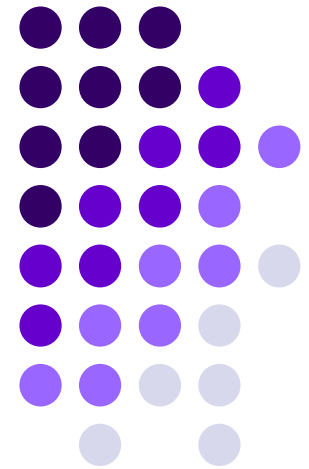
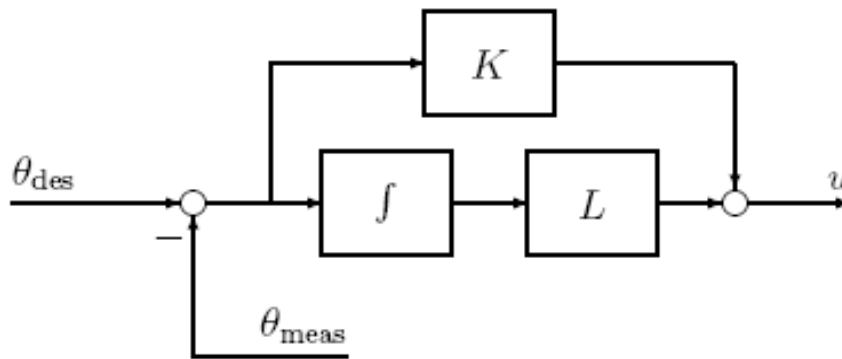
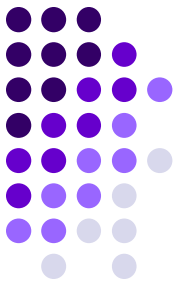

TEORIA SISTEMELOR AUTOMATE

Cuprins_12

1. Raspunsul la frecventa. Transformata Fourier si caracteristici de frecventa
2. Exemple
3. Diagramele Bode
4. Controler. Introducere, modelul matematic, constructie

Raspunsul la frecventa

Comportarea la frecventa: - interes:

- Identificarea experimentală a parametrilor
- Analiza și sinteza sistemelor automate

O funcție $f(t)$ – **periodica, nesinusoidală, continuă...**- poate fi descompusă în serie Fourier:

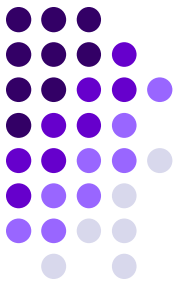
$$f(t) = a_0 + \sum_1^{\infty} (a_k \cos k\omega t + b_k \sin k\omega t)$$

$$\omega = \frac{2\pi}{T} \text{ - pulsatie}$$

a_0, a_k, b_k – coeficienți ai seriei Fourier

Integrala
Fourier

$$f(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{+\infty} F(j\omega) e^{j\omega t} d\omega$$

$$F(j\omega) = \int_{-\infty}^{+\infty} f(t)e^{-j\omega t} dt = \text{transformata Fourier a functiei } f(t)$$

$$F(s) = \int_0^{+\infty} f(t)e^{-st} dt = \mathcal{L}[f(t)] \quad \text{transformata Laplace}$$

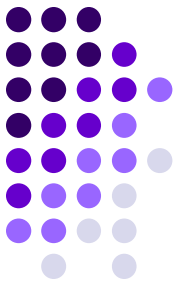
- **relatiile sunt identice daca:**

$$\sigma = 0 \text{ si } s = j\omega$$

- **daca se cunosc perechile de functii $f(t) - F(s)$ se obtin perechile de functii $f(t) - F(j\omega)$ prin simpla inlocuire $s \rightarrow j\omega$**

Cunoscind functia de transfer al unui element se poate obtine – **raspunsul la frecventa:**

$$G(j\omega) = \frac{Y(j\omega)}{X(j\omega)} = \frac{Q(j\omega)}{P(j\omega)} = \frac{b_m(j\omega)^m + b_{m-1}(j\omega)^{m-1} + \dots b_0}{(j\omega)^n + a_{n-1}(j\omega)^{n-1} + \dots a_0}$$

- reprezentarea în planul complex a extremității fazorului $G(j\omega)$ – **loc de transfer sau caracteristica amplitudine - faza**
- răspunsul la frecvență se exprimă prin:

$$G(j\omega) = G(\omega)e^{j\varphi(\omega)} = U(\omega) + jV(\omega)$$

$$G(\omega) = |G(j\omega)| = \sqrt{U^2(\omega) + V^2(\omega)} > 0$$

- $G(\omega)$ – reprezentată în planul $G - \omega$ poartă numele de **caracteristica modul – frecvență**
- $U(\omega)$ și $V(\omega)$ reprezentate în același plan poartă numele de **caracteristica reală, respectiv imaginară, de frecvență**
- $\varphi(\omega)$ – caracteristica faza - frecvență

Exemplul_1

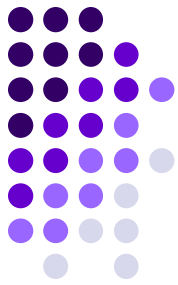
$$G(s) = \frac{5}{s + 2}$$

$$G(j\omega) = \frac{5}{2 + j\omega}$$

$$G(j\omega) = \frac{5}{2 + j\omega} \cdot \frac{2 - j\omega}{2 - j\omega} = \frac{10 - j5\omega}{4 + \omega^2} = \underbrace{\frac{10}{4 + \omega^2}}_{U(\omega)} - j \underbrace{\frac{5\omega}{4 + \omega^2}}_{V(\omega)}$$

Calculati modulul si faza pentru $G(j\omega)$

Exemplul_2

$$G(j\omega) = \frac{2}{1 + j\omega}$$

$$G(j\omega) = \frac{2}{1 + j\omega} \cdot \frac{1 - j\omega}{1 - j\omega} = \frac{2 - j2\omega}{1 + \omega^2} = \frac{2}{1 + \omega^2} - j \frac{2\omega}{1 + \omega^2}$$

$$|G(j\omega)| = \sqrt{\left(\frac{2}{1 + \omega^2}\right)^2 + \left(\frac{2\omega}{1 + \omega^2}\right)^2} = \frac{2}{\sqrt{1 + \omega^2}}$$

$$G(s) = \frac{2}{s + 1}$$

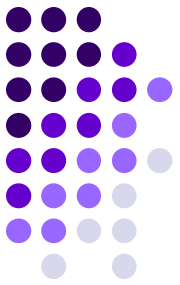
$$\text{tg}\varphi = \frac{-\frac{2\omega}{1 + \omega^2}}{\frac{2}{1 + \omega^2}} = -\omega$$

ex. numeric: $\omega = 3 \text{ rad/s}$

$$|G(j\omega)| = \frac{2}{\sqrt{1 + 3^2}} = 0.63$$

$$\text{tg}\varphi = -3$$

$$\varphi = -72^\circ$$

Doua elemente cu $G_1(s)$ și $G_2(s)$ legate in serie:

$$s = j\omega$$

$$G(j\omega) = G(\omega)e^{j\varphi(\omega)} = G_1(j\omega) \cdot G_2(j\omega) = G_1(\omega) \cdot G_2(\omega)e^{j[\varphi_1(\omega) + \varphi_2(\omega)]}$$

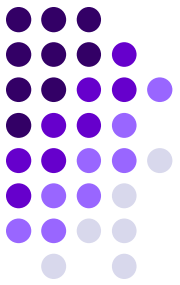

$$\lg G(\omega) = \lg G_1(\omega) + \lg G_2(\omega)$$

$$\varphi(\omega) = \varphi_1(\omega) + \varphi_2(\omega)$$

Generalizati relatiile anterioare pentru n elemente legate in serie !!

Reprezentările logaritmice – preluate din acustica !

- pentru evaluarea variației puterii N a unui semnal în raport cu puterea de referință N_0 a fost definit **belul (B)**

$$QB = \lg\left(\frac{N}{N_0}\right)$$

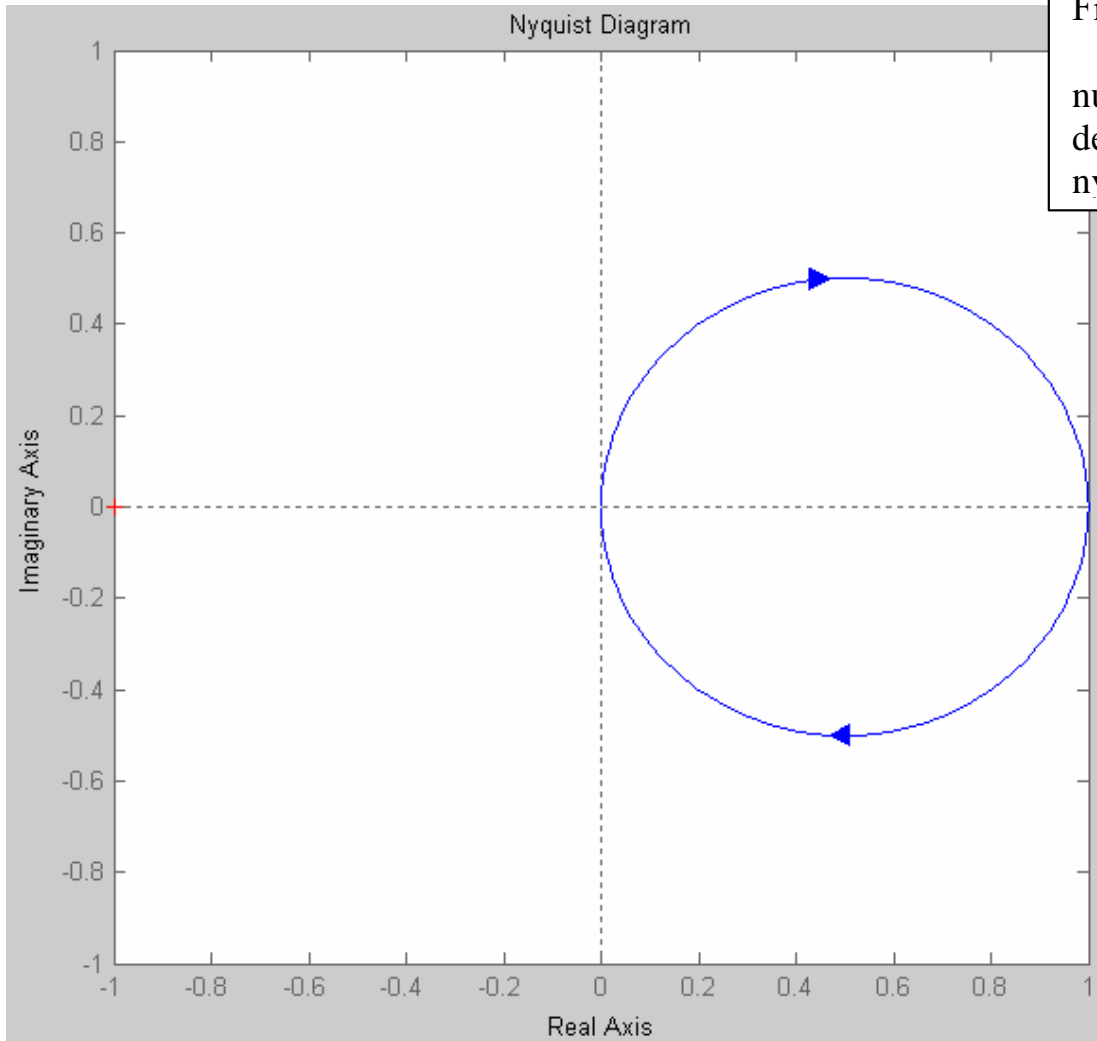
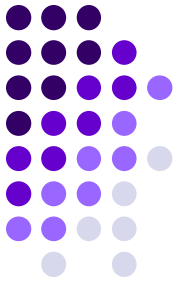
- s-a admis ca unitate – decibelul (dB) $dB = 10\lg\left(\frac{N}{N_0}\right)$

- Dacă se considera nu puterea semnalului ci o alta marime (curent, tensiune, presiune etc.) reprezentarea respecta relatia: $dB = 20\lg\left(\frac{A_1}{A_2}\right)$

- in literatura de specialitate – caracteristicile logaritmice de frecventa = **diagrame BODE** (pe abscisa frecventa)

- **diagramele Nyquist** afișează pe același grafic atât amplitudinea, cât și faza, utilizând frecvența ca și parametru al graficului

Exemplul_3

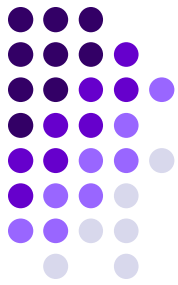

Fișierul Matlab:

```
num=1;  
den=[1 1];  
nyquist(num, den)
```

$$G(j\omega) = \frac{1}{j\omega + 1}$$

Diagramele Bode

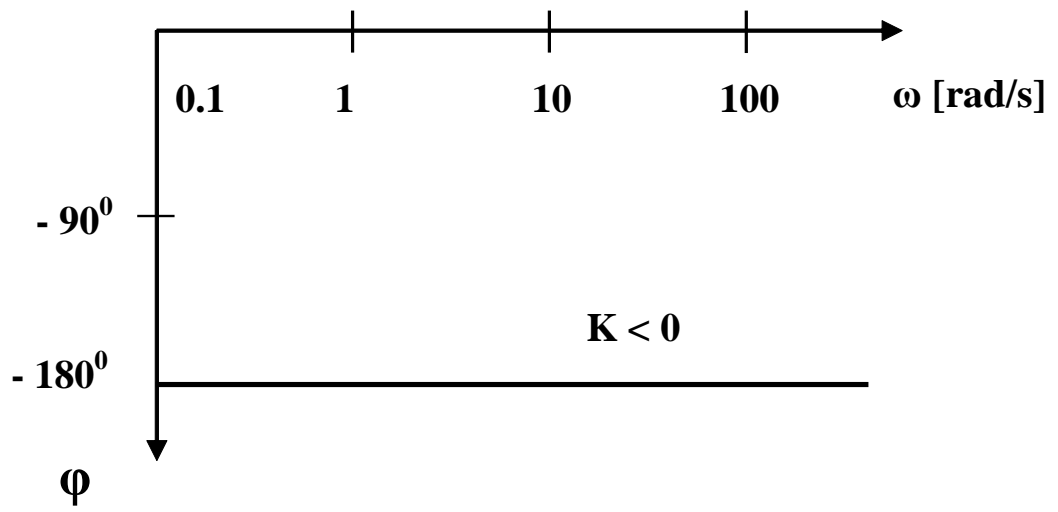
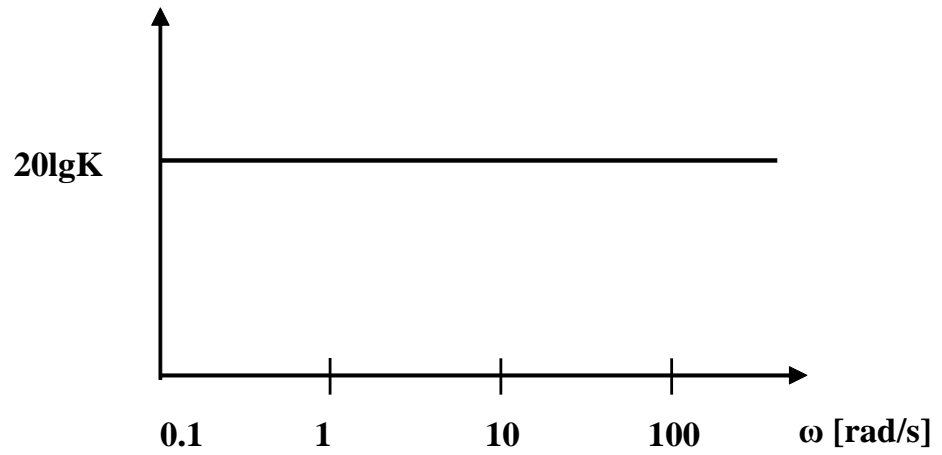

$$G(s) = K$$

$$G(j\omega) = K$$

$$|G(j\omega)| = K$$

$$\varphi = \begin{cases} 0^{\circ} & \text{daca } K > 0 \\ -180^{\circ} & \text{daca } K < 0 \end{cases}$$

$$G(s) = \frac{1}{s}$$

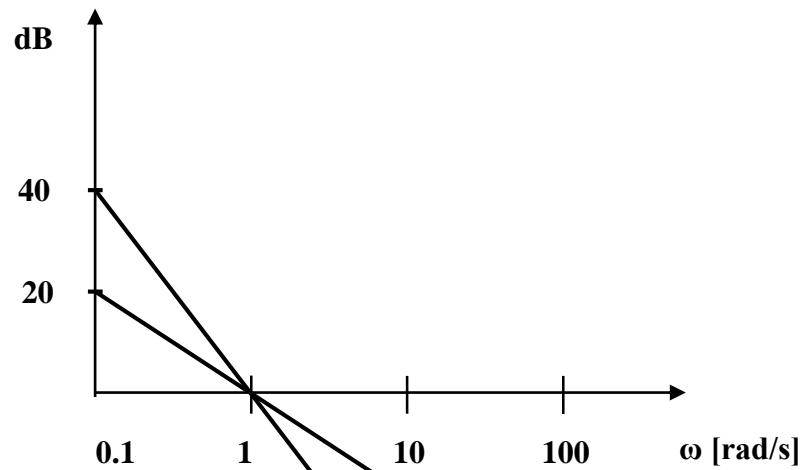
$$G(j\omega) = \frac{1}{j\omega} = -\frac{j}{\omega}$$

$$|G(j\omega)| = 20 \lg\left(\frac{1}{\omega}\right) = -20 \lg(\omega)$$

$$\operatorname{tg} \varphi = \frac{-\frac{1}{\omega}}{0} = -\infty$$

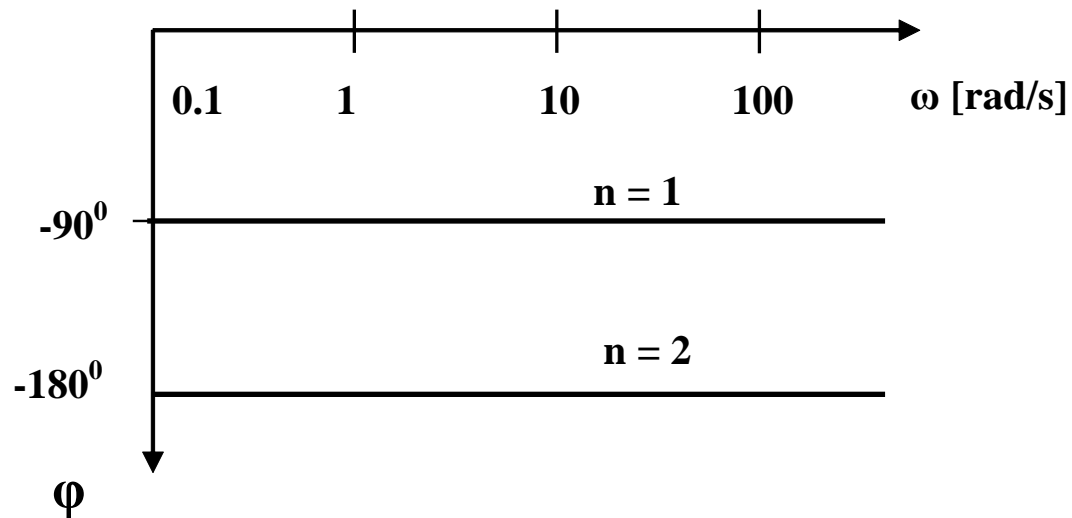
$$\varphi = -90^{\circ}$$

ex.numeric $\omega = 1 \text{ rad/s}$

$n = 2$; atenuare -40dB /decada

$n = 1$; atenuare -20dB /decada

Exemplu_4

$$G(s) = \frac{s + 3}{s^3 + 2s^2 + 3s + 4}$$

Fisier.m

```
bode([1 3],[1 2 3 4])
```

